

DEN NORSKE KIRKE

Hamar biskop

Helse og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Dato: 06.07.2006

Vår ref: 06/268-4 LJH

Deres ref:

Høringsuttalelse om endringer i bioteknologiloven

Hamar biskop viser til brev av 21.april 2006 og medfølgende notat: "Høring – utkast til endringer i lov om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m (bioteknologiloven)".

Forslaget går med egne ord ut på å "tillate forskning på overtallige befruktede egg på klart avgrensede områder". De områdene det handler om er:

- når formålet er å utvikle metoder for assistert befruktning
- når formålet er genetiske undersøkelser av befruktede egg
- når formålet er å oppnå ny kunnskap med sikte på behandling av alvorlige sykdommer.

I vurderingen av denne saken, viser Hamar biskop til den gjennomgang og refleksjon som Kirkerådet gir i sin høringsuttalelse.

I tillegg vil Hamar biskop understreke to punkt:

1. Åpenhet for ny kunnskap
2. Vern mot kommersialisering

1. Åpenhet for ny kunnskap

Prinsippet om menneskeverdets ukrenkelighet er ufravikelig og er styrende for all forskning på området.

Siden bioteknologien er et forskningsområde i ekstremt rask utvikling, skapes det stadig nye situasjoner og muligheter som fordrer teologisk og filosofisk refleksjon.

Utfordringen ligger til enhver tid i hvordan menneskets ukrenkelighet kan ivaretas i forhold til nyvinningene som skjer. For å ta vare på menneskelivet er det, som alltid i menneskehetens historie, viktig at muligheten for ny kunnskap og innsikt ikke avvises. Men det er et felles ansvar å bidra til at kunnskapen brukes til beste for mennesker og i pakt med menneskets verd. Det gjør vi blant annet ved å sørge for at den filosofiske og etiske refleksjon holder tritt med den medisinske og naturvitenskapelige utvikling. Skal ny kunnskap kunne styres, må den til enhver tid kunne begripes og relateres til individuelle og sosiale verdier.

Hittil har både det norske lovverket, de norske politikerne og de norske kirkelige miljøene hatt en restriktiv holdning til bioteknologisk forskning og forsøk.

Ut fra det som er sagt ovenfor, er det all grunn til å fortsette en generelt restriktiv holdning men samtidig må ikke muligheten for ny kunnskap lukkes. Det er problematisk på forhånd kasuistisk å avgrense mulighetene uten å kjenne de framtidige

spørsmålsstillingene. På dette forskningsområdet genereres raskt nye spørsmålsstillinger. Det er for eksempel grunn til å tro at kunnskap vunnet ved stamcelleforskning vil kunne gi lovende resultater for behandling av alvorlige sykdommer. I stedet for kasuistisk på forhånd å avgrense forskningsmulighetene vil det være bedre å etterprøve det aktuelle forskningsprosjektets formål og hensikt ut fra de overordnede prinsipper om menneskeverdets ukrenkelighet. Der det foreligger en etisk velbegrunnet hypotese som ønskes etterprøvet, er det uheldig å måtte avvise denne mulighet for ny kunnskap ved en på forhånd for smalt oppsatt avgrensning.

2. Vern mot kommersialisering

Både Høringsnotatet selv og Kirkerådets notat peker på faren for kommersialisering av bioteknologien. Det er all grunn til å framheve dette.

Bioteknologien er et felt med nesten ubegrensede kommersielle muligheter om den fristilles. Det er derfor helt avgjørende med en samfunnsbasert kontroll for å sikre at den nye kunnskapen tjener menneskeverdet og ikke truer det.

En slik kontroll forutsettes av Høringsnotatet i sin vektlegging av den betydning de regionale komiteene for forskningsetikk skal ha i alle biomedisinske forskningsprosjekter.

Hamar biskop vil framheve betydningen av at denne styring og kontroll er samfunnsbasert. De overordnede prinsipper som hele tiden skal anvendes og tilrettelegges, er felles eie og må ivaretas av organer som styres av fellesskapet.

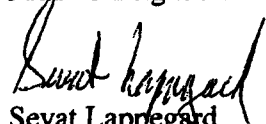
Disse samfunnsbaserte kontrollorganer må derfor også ha beslutningsmyndighet eller stå i en klar ansvarslinje til demokratiske, overordnede beslutningsorganer.

Kontroll og styring med dette forskningsområde kan ikke overlates til forskningsmiljøene alene eller til de interesser som måtte stå bak forskningsmiljøene.

I tillegg til den mer formaliserte og institusjonaliserte kontrollen, vil det og være nødvendig med en kontinuerlig offentlig debatt om dette.

For å sikre dette, har både kirkelige, filosofiske og politiske miljøer et ansvar.

Med vennlig hilsen

Sevat Lappegård
fung. biskop